

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның
Әжмәр авыл жирлеге Советы

КАРАР

12.07.2021 ел

№33-2

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлегендә халық алдында тыңлаулар (жәмәгать тыңлаулары) үткөру тәртибе турындағы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге халкы катнашында жирле әһәмияттәге мәсъәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча уңай шартларга көшненең хокукларын үтәу, жирле әһәмияттәге мәсъәләләр буенча фикер алышу максатыннан, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның "Әжмәр авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Әжмәр авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлегендә халық алдында тыңлауларны (жәмәгать фикер алышулары) оештыру һәм үткөру тәртибе турындағы нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.
2. Гавами тыңлаулар турындағы каарны үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге каар рәсми басылып чыккан вакыттан үз көченә көрө.
4. Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгару һәм Спас муниципаль районның spassriy.tatarstan.ru рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкөру турында әлеге каарны бастырып чыгару.
5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны жәмәгать тәртибен төзекләндөрү, тәзу, аларның хокукларын яклау һәм саклау буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Әжмәр авыл жирлеге башлығы

Р.М.Валитов

Әжмәравыл жирлеге
Советының 2021 елның 12
июль 33-2 номерлы каарына
кушымта

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Әжмәр авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм
уздыру тәртибе турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районаны Әжмәр авыл жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районаны Уставы нигезендә эшләнгән.

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР
1 статья. Төп тәшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә тубәндәгे төп тәшенчәләр кулланыла:
гавами тыңлаулар - Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Әжмәр авыл жирлегендә яшәүчеләрнең хокукларын гамәлтә ашыру рәвеше (алга таба - текст буенча - Әжмәр авыл жирлеге) жирле үзидарә органнары тарафыннан каарларны жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән кабул итү процессында катнашу өчен, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләрне карау өчен;

инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданнары төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнләгендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурыйчлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар эксперктлары;

чыгышларга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнен 6 статьясында билгеләнгән срокларда Әжмәр авыл жирлеге советына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз заявкаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

ижтимагый контроль максатларында ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр буенча гавами фикер алышу, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары

һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле карага кагыла торган гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәжбүри фикер алышуда катнашуы белән жирле үзидарә органнары каарлары проектлары;

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча маҳсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Халық алдында тыңлаулар тубәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге Әҗмәр жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу, алар мәжбүри рәвештә гавами тыңлауларга чыгарыла, Спас муниципаль районының Әҗмәр авыл жирлеге халкы катнашында;

халық тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәру һәм билгеләү эксперктларның ачыклық, хәбәрдарлық, ихтыярый булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә үзгәрептәү ашырыла.

3 статья. Халық тыңлауларына чыгарыла торган сораулар.

1. Халық тыңлауларына тубәндәгеләр чыгарылышында тиеш:

1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе субъекты конституциясе (уставы) яисә законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр керту очракларыннан тыш;

2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

2.1) жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлек халкының тавыш бирү юлы белән яисә жыеннарда белдерелгән ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындағы мәсьәләләр

2. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап фикер алышуга комачауламаса.

3. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Халық тыңлаулары контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлекнең халық, жирлек Советы, жирлек башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә. Халық яки жирлек Советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар, ә жирлек башлыгы яки башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлек Советы - жирлек башлыгы тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

Халык алдында тыңлауулар үткөрү буенча халыкның инициативасы 18 яшкө житкөн, саны кимендә 10 кеше булган гражданнар төркеменнөн чыгып карарага мөмкин.

Бүлек 2. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӨҮ

5 статья. Гавами тыңлаууларны билгелөү

1. Халык яки жирлек советы инициативасы белөн үткөрелэ торган гавами тыңлауулар жирлек Советы карары белөн билгелөнэ.

Жирлек башлыгы яки башкарма комитети житекчесе инициативасы буенча үткөрелэ торган гавами тыңлауулар контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруучы жирлек Советы тарафыннан билгелөнэ, жирлек башлыгы итеп билгелөнэ.

Халык тыңлауулары Россия Федерациясе законнары белөн жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгэн мәсъәләләр буенча үткөрелэ.

2. Халыкның гавами тыңлауулар уздыру турындагы инициативасын күрсөтү һәм халыкны инициативаны хуплап имзалар жыю өчен кимендә 10 кеше күләмендә инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем жирлек советына түбәндәгеләрне тапшыра:

- гавами тыңлауулар мәсъәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлауулар билгелөү турында гариза һәм аларны үткөрү кирәклеген дәлилләү, инициатив төркемнөң вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, форма буенча N 1 нче күшымтасы нигезендә;

- муниципаль хокукий акт проекты (гавами тыңлаууларда карау өчен ул кертелгэн очракта);

- муниципаль хокукий актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлаууларда карауга кертелгэн очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукий актның гавами тыңлаууларында карауга кертелгэн очракта);

- гражданнар инициатив төркеме исемлеген 2 нче күшымта нигезендә;

- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

инициатив төркемнөң инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, көгазыләрнөң санын, шулай ук муниципаль хокукий акт проекты докладчысын күрсәтеп (муниципаль хокукий акт проектын гавами тыңлаууларда карау өчен керткөн очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнөң рәислек итүче (инициатив төркемнөң вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр жирлек Советына әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлық документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Жирлек советына гариза һәм аңа теркәлә торган документлар көргән көннөн алып 30 көн эчендә инициатив төркем халык тыңлаууларын уздыру инициативасын хуплаучы халыкның имзалары әлеге Нигезләмәнөң 3 нче күшымтасы нигезендәге рәвеш буенча, Спас муниципаль районның Әжмәр авыл жирлегендә яшәүче 18 яшкө житкөн халыкның кимендә 100 имзасы жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар жирлек Советына гавами тыңлауулар үткөрү турындагы инициативаны күрсөтү турында гариза биргән көннөң иртәгесеннөн жыела. Имза көгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белөн белешмәләр керту рәхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза көгазенә керту даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазыләрен тапшырганнан соң 10 көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар кәгазыләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызылыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, яғни имзалар белән тубәндәгеләр таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Әҗмәр авыл жирлегендә яшәүче 18 яшькә житмәгән кешеләрнең имзалары;

3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;

4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;

5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;

6) рәвеше әлеге Нигезләмәгә 3 нче күшымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имзалар кәгазыләрен тикшерү беркетмәсе (4 нче күшымта) белән рәсмиләштерелә.

2.5. Имзалар кәгазыләре килгән көннән соң 15 көн эчендә Советның чираттагы утырышында гавами тыңлаулар билгеләү йә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны тубәндәге очракларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән дөрес имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәту өчен житерлек түгел;

3) инициативаны күрсәту тәртибе үтәлмәгән;

4) муниципаль норматив хокукий акт проектын карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукий актлар нигезләмәләренә туры килми;

5) шундый ук сорау чыгарылган гавами тыңлаулар уздыру датасыннан бер елдан да азрак вакыт узды.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документлар кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә жирилек советы тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, жирилек Советы эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә инициатив төркемнен вәкаләтле вәкиленә язма рәвештә хәбәр жиберә.

3. Жирилек Советы каарында, жирилек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каарында тубәндәгеләр күрсәтелә:

1) гавами тыңлаулар предметы;

2) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;

3) гавами тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукий акт проекты турында фикер алышуда гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм катнашулары тәртибе;

4) гавами тыңлауларда тикшерелә торган мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр көртөлөргә мөмкин булган адрес гавами тыңлауларда чыгыш хокулы белән катнашуга заявка бирергә;

5) жирлек Советы карары, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү түрындагы карары урнаштырылган Спас муниципаль районның рәсми порталы (алга таба - рәсми портал) адресы;

6) жирлек Советы карары, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү түрындагы карары бастырып чыгарылачак рәсми басылып чыгу чыганагы.

Жирлек Советының, жирлек башлыгының тикшерелә торган муниципаль хокукий актның күшымта итеп бирелгән проекты белән гавами тыңлаулар билгеләү түрындагы карары (гавами тыңлауларга көртөлгән очракта) законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

Гавами тыңлаулар үткәрү датасы, әгәр федераль законнарда, Устав һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү түрында муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән алып 20 көн эчендә билгеләнә.

4. Гавами тыңлаулар узган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 7 көнлек гавами тыңлаулар нәтижәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Спас муниципаль районның рәсми сайтында бастырып чыгарыла.

3 бүлек. ҮЗЕМЛЕКЛӘР һәм БӘЙЛӨННЕШЛӘР БУЛЫКЛАРЫ

6 статья. Гавами тыңлауларны әзерләүне оештыру

1. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәрү жирлек советы тарафыннан башкарыла (алга таба - гавами тыңлауларны оештыручы).

2. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру процессында гавами тыңлаулар оештыручы түбәндәгеләрне тәэмин итә:

1) жирлек Советы карарының рәсми порталында, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү түрындагы карары әзерләнү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;

2) гавами тыңлауларда катнашучылар жыелышын үткәрү;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукий акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыю;

4) гавами тыңлаулар беркетмәсен алып бару;

5) гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару.

3. Гавами тыңлауларда катнашуга түбәндәгеләр чакырыла ала:

1) дәүләт хакимијате һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;

2) сәяси партияләрнең һәм башка ижтимагый берләшмәләрнең региональ яисә жирле бүлекләре вәкилләре;

3) эшчәнлекләре тикшерелә торган тема белән бәйле оешмалар житәкчеләре;

4) галимнәр, эксперталар;

5) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Халық инициативасы буенча тыңлаулар уздырылган очракта, мәжбүри тәртиптә гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар, вакытыннан алда да, гавами тыңлаулар узган көнне дә, тикшерелә торган сорауларга кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм кисәтүләрен тапшырырга хокуклы.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәрмәләре һәм тәкъдимнәре язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресын күрсәтеп); юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле түрында белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә күшүп бирелә.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын әшкәртү "Шәхси мәгълүматлар тұрында" 2006 елның 27 июлендеге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләплөрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5. Үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен гавами тыңлауларда катнашучылар булып язма заявкалар биргән затлар гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр жиде көннән дә соңға калмыйча тора.

Чыгыш хокуқы белән гавами тыңлауларда катнашуга заявка биргәндә катнашучының паспортын яисә паспортын алыштыручи документын - физик затлар өчен йә юридик затның исеме һәм адресы тұрында мәгълүматны һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ юридик затлар өчен тапшыра.

Чыгыш хокуқы белән гавами тыңлауларда катнашуга заявка биргән затларның шәхси мәгълүматларын әшкәртү "Шәхси мәгълүматлар тұрында" 2006 елның 27 июлендеге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләплөрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Ачық тыңлауларда катнашучылар алдында чыгыш ясау хокуқыннан башка барлық қызықсынучы кешеләр катнаша ала Әжмәр totashu ноктасына кадәр уза.

7 статья. Гавами тыңлаулар уздыру тәртибе

1. Халықтың тыңлаулары жыелыш формасында уздырыла.

2. Халықтың тыңлауларында жирлек башлығы, жирлек башлығы, жирлек башлығының вәкаләтле вәкиле рәис булырга мөмкин.

3. Вәкаләтле вәкил гавами тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсъәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтеп тора, кирәк булганда, утырышлар залыннан мәсъәләләр буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетеру буенча чараптар күрергә хокуклы.

4. Халықтың тыңлаулары рәиснәң кереш сүзе белән ачыла, ул шунда катнашучыларға фикер алышына торған мәсъәләненең асылы, гавами тыңлаулар уздыру тәртибе тұрында хәбәр итә.

5. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне, рәис тәкъдиме буенча искәрмәләрне исәпкә алу өчен гавами тыңлаулар секретариаты сайланырга мөмкин.

6. Чыгышлар эзлеклелеге һәм вакыты гавами тыңлаулар уздыру регламенты белән билгеләнә, карала торған мәсъәләненең әчтәлеген, чыгыш ясау хокуқы белән гавами тыңлауларда катнашуга кергән язма гаризаларның санын һәм башка мәсъәләләрне исәпкә алып.

Председатель рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Гавами тыңлауларда катнашучылар утырыш тәмамланғаннан соң чыгыш ясаучыларға председатель рәхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәисенә төшүче гавами тыңлауларда тәнәфес тұрында һәм аларны башка вакытта дәвам итү тұрында карап кабул итәргә хокуклы.

9. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны тұктатырга һәм аларны үткөрүгә комачауларға хокуклы түгел. Гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан гавами тыңлаулар уздыру тәртибен бозу очрагында, рәис аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Чыгышлардан соң рәислек итүче, кирәк булганда, гавами тыңлаулар барышында әйттелгән тәкъдимнәрне, искәрмәләрне ачықлау өчен, гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә сүз бирә ала.

Мәкалә 8. Ачықтың тыңлаулар нәтижәләре

1. Гавами тыңлаулар уздырганда беркетмә алып барыла. Беркетмәне төзүнең тулылығын тәэммин итү өчен гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан

аудиоязма алып барылырга мөмкин. Аудиоязма алып барган очракта бу хакта беркетмәдә тамга ясала.

2. гавами тыңлаулар барышында керә торған гавами тыңлауларда катнашучыларның барлық искәрмәләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар секретариатына язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресын күрсәтеп); юридик затлар өчен - тиешле документта расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле түрүнде белешмәләр, юридик затның исемен һәм адресын күрсәтеп) тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә күшүп бирелә.

3.Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәрту 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы "Персональ мәгълүматтар түрүнда"ты Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

4.Ачык тыңлаулар беркетмәсенә рәислек итүче кул күя һәм жирлек Советы материалларында саклана.

5.Ачык тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән ачык тыңлаулар беркетмәсеннән әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне үз әченә алган өзөмтә алырга хокуклы.

6.Ачык тыңлаулар уздырылган көннән алып 5 көн әчендә исәпләнә торған ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә мәжбүри йомгаклау документы булып тора (№6 күшымта).

Ачык тыңлаулар нәтижәләре түрүнда Бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

1) ачык тыңлаулар нәтижәләре түрүнда бәяләмә рәсмиләштерү датасы;

2) ачык тыңлауларда каралган проектның исеме, ачык тыңлауларда катнашучылар саны түрүнда белешмәләр;

3) ачык тыңлаулар протоколы реквизитлары, аның нигезендә ачык тыңлаулар нәтижәләре түрүнда бәяләмә әзерләнгән;

4) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне әчтәлек;

5) гавами тыңлауларны оештыручының гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне исәпкә алуның максатка ярашлылыгы яисә максатка ярашсызлыгы түрүнда дәлилләнгән рекомендацияләре, ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча нәтижәләр.

Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм жирлек Советында саклана.

7.Ачык тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проектын карау гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча беркетмә һәм бәяләмә булганда гамәлгә ашырыла.

8.Халык тыңлауларының нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

Бүлек 4. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ӘЖМӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, БЮДЖЕТ УСТАВЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ ТҮРҮНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТҮРҮНДА КАРАР ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТҮРҮНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ һәм ҮТКӨРҮ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ.

9 Статья. Устав проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр керту түрүнда карар проекты.

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрүнда жирлек Советы карары проекты, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы

Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, халык алдында тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек Советы каары проекты Совет тарафыннан аны қабул итү турындагы мәсьәләне караган көнгә кадәр 30 көннән дә соңға калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта қурсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай үк проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет каары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай үк уставка Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан қурсәту формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарның аның фикер алышуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проекты яки жирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы каары проекты буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма қурсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 7 көннән дә соңға калмыйча үткәрелә.

4. Жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Устав проекты яки жирлек советы каары проекты буенча ачык тыңлаулар үткәру буенча вәкаләтле орган булып жирлек советы тора.

10 Статья. Бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар һәм аның үтәлеше турында хисап үзенчәлекләре.

1. Бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында гавами тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Башкарма комитеттан жирлек бюджеты проектын алғаннан соң гавами тыңлауларга чыгарыла торган проект 5 эш көне эчендә гавами тыңлауларны оештыручи тарафыннан бастырып чыгарыла.

3. Ачык тыңлаулар бюджет проекты басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк үткәрелми.

4. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет проекты эшләп бетерелә һәм жирлек Советына жибәрелә.

5. Башкарма комитеттан гавами тыңлауларга чыгарыла торган бюджет үтәлеше турында хисап проектын алғаннан соң 5 эш көне эчендә гавами тыңлаулар оештыручи тарафыннан бастырып чыгарыла.

6. гавами тыңлаулар бюджет үтәлеше турында хисап проекты басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк булмаган вакытта уздырыла.

7. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет үтәлеше турындагы хисап проекты эшләп бетерелә һәм жирлек Советына жибәрелә.

8. Ачык тыңлаулар тәкъдимнәре, ачык тыңлаулар беркетмәсе, шулай үк ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә жирлек Советына бюджет проекты (аның үтәлеше турында хисап) белән бер үк вакытта жибәрелә.

11 Статья. Социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әҗмәр авыл жирлеге башлыгы

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру

турында"2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

12 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турыйнагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар әлеге Федераль законның 13 статьясынагы 5 өлешеннән тыш 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда уздырыла.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турыйнагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - жирлек Советы.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Эжмәр авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турыйнагы нигезләмәгә
1 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кеше саныннан торган инициатив тәркем, исемлек китерелә, «Татарстан Республикасы Спасс муниципаль районы» муниципаль берәмлеге халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә, түбәндәгә сорая бенча:

Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

Күшымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукий акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) анлатма язы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукий акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив тәркеме исемлеге;

- 5) гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карап кабул ителгэн жыелыш беркетмәсе;
- 6) озату хаты.

Гражданнарның инициатив

төркеменең вәкаләтле вәкиле _____

(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Эжмәр авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындағы нигезләмәгә
2 нче күшымта

ИСЕМЛЕК

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яштә - туу саны һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Шәхесне таныклаучы документ, паспорт белешмәләре: серия, номер, кем тарафыннан кайчан бирелгән	Шәхси имза

Гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле

(Ф.И.О.)

(имза)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль

районының Эжмәр авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындағы нигезләмәгә
3 нче күшымта

**ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ
ИМЗА КҮЮ БИТЕ**

Әлеге сорай буенча:

« _____
_____ »

Без, түбәндәкул куючылар, _____ муниципаль
берәмлеге халкы инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткәрүне хуплыбыз,
әлеге сорай буенча:

« _____
_____ »

№ т/б	Фамилия,исем, атасының исеме	18 яшендә булса, туган елы (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортның яисә граждан паспортын алмаштыручи документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Имза кую битен таныклыйм: _____

_____

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортның яисә граждан паспортын алмаштыручи документының сериясе, номеры һәм бирү датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, имзалар жыйган затның яшәү урыны адресы, аның имзасы һәм аны керту датасы күрсәтелеп).

Гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле

_____

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Әҗмәр авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындағы нигезләмәгә
4 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА КҮЮ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ ТУРЫНДА
БЕРКЕТМӘ

Әлеге сораяу

буенча: «_____

».

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Әҗмәр авыл жирлегендәтәкъдим ителгән, халық алдында тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы гражданнарның имзалары саны _____.

Сайлаучыларның имзалары тикшерелде _____, алар арасыннан танылды:

Гамәлдә түгелләре _____ түбәндәге сәбәпле:

_____
_____.

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районның Әҗмәр авыл жирлегендә тәкъдим ителгән, фактта тәкъдим ителгән имзалар санының гомуми күләме тәшкил итә. _____.

Эшче төркем житәкчесе _____
(имза) _____ (Ф.И.О.)
Эшче төркем әгъзалары _____
(имза) _____ (Ф.И.О.)
_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)
_____ (дата, вакыт)

Гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле _____

_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре _____

_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Әжмәр авыл жиригендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе түрындагы нигезләмәгә
5 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

«____» _____ 20__ ел

№ _____

Әлеге инициатива буенча гавами тыңлаулар:
бүлгеләнгәннәр № _____
(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт атамасы)

басылган(халыкка итеплән): _____ итепләнгәннәр _____
адрес
буенча: _____
(үткәрү датасы)
Оештыру комитеты: _____
Гавами тыңлауларда булдылар:

Рәислек итүче:

Секретарь: _____

Экспертлар:

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучыларның саны)

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____

(Ф.И.О.)

2. _____

(Ф.И.О.)

3. _____

(Ф.И.О.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән кинәшләр һәм тәкъдимнәр саны _____, шул исәптән:

№ т/б	Тәкъдимнәр һәм кинәшләр	Мөрәжәгать итүче

Гавами тыңлауларда рәислек итүче_____

(имза) (Ф.И.О)

Гавами тыңлаулар секретаре _____

(мза) (Ф.И.О)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Әҗмәр авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындағы нигезләмәгә
6 нче күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘСЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«___» ____ 20__ ел. _____ ш.

____ инициативасы буенча гавами
тыңлаулар

(муниципаль хокукий акт)
номерлы _____

(муниципаль хокукий актның исеме)
_____ тарафыннан басылган (игълан ителгән)
һәмүткәрелгән
адресы буенча
(үткәру датасы)

Гавами тыңлауларга чыгарыла торған сораяу
(сораулар) _____ гавами тыңлаулар үткәру
ициаторы _____
(гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны)

Халық алдында тыңлаулар уздырган
оештырукомитеты _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган кешеләр
турында
мәгълүмат _____

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне (сорауларны) хәл итү буенча гавами тыңлауларга
чыгарылган искәрмәләр һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсъәләләр		Экспертларның һәм катнашучыларның тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр көртелде) хупланды)	Искәрмә
№ т/б	сорауның формулировкасы яисә проектның исеме	№ т/б	тәкъдим тексты	катнашучы экспертның Ф.И.Атасының исеме.)	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
3		3.1			
		3.2			
		3.3			

Жирле әһәмияттәге мәсъәләне хәл итүнен йомгаклау варианты:

Халық тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:
 әйе _____ (кеше)
 юк _____ (кеше)
 тавыш бирмәде _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе

Оештыру комитеты секретаре
